

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان چهارمحال و بختیاری

طرح دوره دروس نظری و عملی Course Plan

نام درس: مقدمات علوم تشریح نظری
دانشکده: پزشکی
نیمسال: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴
گروه آموزشی: علوم تشریح

■ مشخصات درس:

نام و شماره درس: مقدمات علوم تشریحی ۲۰۱ (نظری)	روز و ساعت برگزاری یکشنبه ۱۰-۱۲، سه شنبه ۱۰-۸
رشته و مقطع تحصیلی: پزشکی، دکترای حرفه ای	محل برگزاری دانشکده پزشکی - کلاس ۲۲
تعداد و نوع واحد (عملی): ۲،۲۳ واحد	
دروس پیش نیاز: -	
مسوول درس: دکتر مریم انجم شعاع - دکتر سید مسیح حسینی	
اطلاعات تماس مسئول درس (تلفن، روزهای تماس، آدرس دفتر و ایمیل): درس بخش علوم تشریح و بافت شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد anjomshoa.m@gmail.com masi-hoseini@skums.ac.ir	

■ هدف کلی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

آشنایی با ساختمان میکروسکوپی سلولها، بافتها و اعضای بدن در حالت سلامت و روشهای مطالعه آن

و

آشنایی دانشجو با نحوه تکامل طبیعی جنین انسان

■ اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

بافت شناسی

- ۱- دانشجو بایستی بتواند در پایان ترم ابزارها و روشهای مطالعه درس بافت شناسی را عنوان کند
- ۲- دانشجو بایستی بتواند در پایان ترم با ساختمان سلول و ۴ بافت کلی شامل بافتهای پوششی، همبند، بافت چربی، غضروف و استخوان عصبی و عضلانی آشنا باشد و اهمیت و نقش این بافتها را در تشکیل ساختار بافت شناسی اعضا و دستگاههای بدن تفسیر نماید
- ۳- دانشجو بایستی بتواند در پایان ترم با بافت خون و اجزا تشکیل دهنده ی آن و همچنان بافتهای خونساز آشنا باشد و بتواند روند ساخت سلولهای خونی را توضیح دهد
- ۴- دانشجو بایستی بتواند در پایان ترم اهمیت بافت شناسی را در اساس درمان توضیح داده و بتواند با شناخت بافتهای سالم تغییراتی را که در آنها به دنبال هر گونه بیماری ایجاد می شود را توضیح دهد

۵- دانشجوی بایستی بتواند در پایان ترم ارتباط بین بافت شناسی را با سایر علم پایه به ویژه جنین شناسی، فیزیولوژی و آسیب شناسی و علوم پایه را توضیح دهد

جنین شناسی:

- ۱- دانشجوی بایستی بتواند در پایان ترم با تقسیم میوز و میتوز آشنا بوده و نحوه تشکیل سلولهای جنسی را توضیح دهد.
- ۲- دانشجوی بایستی بتواند در پایان ترم نحوه ی تشکیل جنین و مراحل مختلف رشد و تکامل آن را توضیح دهد.
- ۳- دانشجوی بایستی بتواند در پایان ترم عوامل مؤثر در رشد و تکامل طبیعی جنین در رحم را بشناسد.
- ۴- دانشجوی بایستی بتواند در پایان ترم با اختلالات مربوط به رشد و تکامل جنین در مراحل مختلف آشنا شده باشد.
- ۵- دانشجوی بایستی از معلومات کسب شده در درس جنین شناسی را با ناهنجاریهای مادرزادی در نوزادان و افراد بالغ ارتباط دهد.

■ منابع درس:

بافت شناسی

بافت شناسی پایه نویسنده جان کوئیرا - نویسنده [Anthony Mescher](#) - آخرین چاپ- انتشارات Lange-

فصول ۱ تا ۱۴

بافت شناسی تألیف دکتر جعفر سلیمانی راد سال انتشار ۱۳۹۸- چاپ ششم- فصول مربوط به بافت شناسی عمومی و بافت شناسی دستگاه گردش خون و دستگاه ایمنی

اطلس بافت شناسی رنگی گارتنر- نویسنده Alex Stone- سال انتشار ۲۰۲۰- چاپ پنجم- فصول مربوط به

دروس تئوری

Wheater's Functional Histology: A Text and Colour Atlas. Barbara Young. 6th EDITION. 2014

جنین شناسی

رویان شناسی پزشکی لانگمن-نوشته توماس سادلر- آخرین چاپ- چاپ سیزدهم

*The developing human نوشته Keith Moore آخرین چاپ

■ نحوه ارزشیابی دانشجوی و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

حضور در کلاس و پاسخ به سوالات کلاسی ۱ نمره، کوئیز ۱ نمره

امتحان میان ترم تستی، تشریحی

بارم: بخش بافت شناسی ۱۲ نمره

بخش جنین شناسی ۶ نمره

-
- روش های تدریس: در جلسات تئوری مباحث در قالب ارائه پاورپوینت و توضیح ارائه می شوند، اگر لازم باشد برای درک بهتر دانشجویان در کلاس از انیمیشن استفاده می شود
-

- مسئولیت های فراگیران: مسئولیت های فراگیران: پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر درک درستی از کلیه مباحث علوم تشریح گوارش داشته باشد و فراگیری کاملی از مباحث اختصاصی مرتبط با رشته تحصیلی داشته باشد.

حضور منظم و به موقع در کلاس

مشارکت در تدریس

تهیه کتاب رفرنس

انجام تکالیف و مطالعه هر جلسه ی دروس تدریس شده

مشارکت فعال در امتحانات و کوییزها

سیاست مسئول دوره در خصوص برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان:

بسته به تعداد غیبت، از نمره پایان ترم کسر می گردد. غیبت در جلسه امتحان منجر به حذف درس می گردد. طبق مقررات آموزشی برخورد خواهد شد.

سیاست مسئول دوره در خصوص برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان: طبق مقررات آموزشی برخورد خواهد شد به این ترتیب که غیبت کمتر از ۴/۱۷ از نمره پایان ترم کسر می گردد. غیبت بیش از ۴/۱۷ باعث حذف درس می شود غیبت در جلسه امتحان منجر به حذف درس می گردد.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس مقدمات علوم تشریح					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۳/۱۱/۱۴	۲	آشنایی با مقدمات، تاریخچه و معرفی درس علوم تشریحی- درک اهمیت درس علوم تشریح در درمان و ارتباط تنگاتنگ آن با رشته پزشکی	دکتر مریم انجم شعاع	همکاری دانشجویان در اولین جلسه و آشنایی با مطالبی که در طی یک ترم به آنها ارائه می شود
۲	۱۴۰۳/۱۱/۱۶	۲	آشنایی با اصطلاحات و مفاهیم علوم تشریح- آشنایی با وضعیت آناتومیک بدن- اصول آناتومیک نرمال و رادیولوژیک	دکتر مریم انجم شعاع	مرور مطالب گفته شده در جلسه قبل با همکاری دانشجویان و آمادگی برای پرسش و پاسخ و شرکت در بحث
۳	۱۴۰۳/۱۱/۲۱	۲	آشنایی با سلول : ۱- آشنایی با تمایز و اکولوژی سلول ۲- آشنایی با اجزای سلول *سیتوپلاسم و اجزای آن *انواع ارگانل ها، ساختار و عملکرد *انکلوژیونهای داخل سیتوپلاسمی	دکتر مریم انجم شعاع	"

۴	۱۴۰۳/۱۱/۲۳	۲	آشنایی با اجزای سلول * اسکلت سلولی و انواع آن * ساختار هسته شامل غشا، کروماتین و انواع آن، نوکلئوپلاسم و ساختار هستک	دکتر مریم انجم شعاع	"
۵	۱۴۰۳/۱۱/۲۸	۲	آشنایی با بافت اپی تلیال: ۱- اشکال و مشخصات سلولهای اپی تلیال ۲- انواع اپی تلیوم	دکتر مسیح حسینی	"
۶	۱۴۰۳/۱۱/۳۰	۲	آشنایی با بافت اپی تلیال: ۱- اشکال و مشخصات غدد ۲- انواع غدد ۳- بیولوژی عمومی بافتهای اپی تلیال	دکتر مسیح حسینی	"
۷	۱۴۰۳/۱۲/۵	۲	آشنایی با بافت همبند: ۱- سلولهای بافت همبند ۲- الیاف بافت همبند شامل کلاژن، رتیکولر و الاستیک ۳- ماده زمینه ی بافت همبند	دکتر مریم انجم شعاع	"
۸	۱۴۰۳/۱۲/۷	۲	آشنایی با بافت همبند: ۱- انواع بافت همبند ۲- بافت چربی ۳- انواع بافت چربی	دکتر مریم انجم شعاع	"
۹	۱۴۰۳/۱۲/۱۲	۲	آشنایی با غضروف: ۱- کندروسیت و اجزای غضروف ۲- انواع غضروف	دکتر مسیح حسینی	"
۱۰	۱۴۰۳/۱۲/۱۴	۲	آشنایی با استخوان: ۱- اجزای استخوان ۲- انواع استخوان ۳- قالب پذیری استخوان ۴- مفاصل	دکتر مسیح حسینی	"
۱۱	۱۴۰۳/۱۲/۱۹	۲	آشنایی با بافت عصبی: ۱- تکامل بافت عصبی ۲- نورون ونوروگلی	دکتر مریم انجم شعاع	"
۱۲	۱۴۰۳/۱۲/۲۱	۲	آشنایی با بافت عصبی: ۱- دستگاه عصبی مرکزی ۲- مننژ ها و شبکه کوروئید ۳- دستگاه عصبی محیطی ۴- اعصاب و غده های عصبی ۵- سیستم عصبی اتونوم	دکتر مریم انجم شعاع	"

۱۳	۱۴۰۴/۱/۱۷	۲	آشنایی با بافت عضلانی: ۱- انواع عضلات ۲- دوک عضلانی ۳- ترمیم عضلات	دکتر مسیح حسینی	"
۱۴	۱۴۰۴/۱/۱۹	۲	آشنایی با سلولهای خونی و خونسازی: ۱- پلاسما ۲- سلولهای خونی ۳- سلولهای بنیادی خونساز ۴- مغز استخوان ۱- بلوغ سلولهای خونی	دکتر مسیح حسینی	"
برگزاری امتحان میان ترم					
۱۵	۱۴۰۴/۱/۲۴	۲	تاریخچه و اهمیت جنین شناسی و گامتوزن: ۱- تکامل علم جنین شناسی ۲- تقسیم میتوز ۳- تقسیم میوز ۴- آشنایی با سلولهای زایای بدوی، ۵- پیدایش و تکامل بیضه و تخمدان ۶- اووژنز ۷- اسپرماتوزن	دکتر مریم انجم شعاع	"
۱۶	۱۴۰۴/۱/۲۶	۲	سیکلهای دستگاه تناسلی زن: ۱- تغییرات دستگاه تناسلی زن در اثر هورمونها ۲- تشکیل فولیکولها و بلوغ آنها ۳- اوولاسیون ۴- تشکیل جسم زرد	دکتر مریم انجم شعاع	"
۱۷	۱۴۰۴/۱/۳۱	۲	هفته دوم تکامل: دیسک ژرمینال دو لایه ۱- وفایع روز ۸ تکامل، لانه گزینی، تشکیل آمنیون و دیسک ژرمینال دو لایه ۲- وفایع روز ۹ تکامل و تشکیل کیسه زرده ۳- وفایع روز ۱۱-۱۲ تکامل و اولین ارتباط خونی رحمی جفتی وفایع روز ۱۳ تکامل و تشکیل کوریون و پرزهای کوریونی	دکتر مریم انجم شعاع	"
۱۸	۱۴۰۴/۲/۱۴	۲	هفته سوم تکامل: دیسک ژرمینال سه لایه ۱- تشکیل شیار اولیه ۲- تشکیل اندودرم، مزودرم، اکتودرم، ۳- تشکیل نوتوکورد ۴- تکامل بیشتر پرزهای رویانی	دکتر مریم انجم شعاع	"

۱۹	۱۴۰۴/۲/۲۱	۲	دوره رویانی: هفته سوم تا هشتم تکامل: ارگانوژنز ۱- مشتقات لایه ی زایای اکتودرم: نورولاسیون و تشکیل سیستم مرکزی ۲- مشتقات لایه ی زایای مزودرم، آنژیوژنز و واسکولوژنز مشتقات لایه ی زایای اندودرم:	دکتر مریم انجم شعاع	"
۲۰	۱۴۰۴/۲/۲۸	۲	دوره ی جنینی: ماه سوم تا تولد ۱- تعیین سن جنین و تخمین زمان زایمان، تشخیص قبل از تولد ۲- وقایع ماه سوم تا ماه نهم ناهنجاریهای جنینی و عوامل تراتوژن	دکتر مریم انجم شعاع	"
۲۱	۱۴۰۴/۳/۶	۲	تشکیل جفت و پرده های جنینی: ۱- تشکیل جفت و منشا آن ۲- تشکیل بند ناف ۳- پرده ی آمنیون و مایع آمنیون دوقلوها	دکتر مریم انجم شعاع	"
۲۲	۱۴۰۴/۳/۱۱	۲	رشد بعد از تولد	دکتر مریم انجم شعاع	"

*تاریخ امتحان میان ترم :	با توافق اساتید و دانشجویان	*تاریخ امتحان پایان ترم: طبق برنامه آموزش
*سایر تذکر های مهم برای دانشجویان:		
۱-حضور به موقع در کلاس درس		
۲-مشارکت در فعالیتهای کلاسی		
۳-آمادگی برای پرسش و پاسخ در هر جلسه- پس از خاتمه هر جلسه کلاس در انتها دانشجو بایستی به سؤالات مربوطه برای اطمینان از درک مطالب تئوری پاسخ دهد		
۴-تهیه کتاب		
۵-عدم استفاده از موبایل در کلاس		